

On the completion of an inner product space

Ορισμός 1. Έστω E χώρος με νόρμα. Μια **πλήρωση (completion)** του E είναι ένα (F, ϕ) όπου F χώρος Banach και $\phi : E \rightarrow F$ γραμμική ισομετρία με πυκνή εικόνα, δηλ. τ.ω. $\overline{\phi(E)} = F$.

Πρόταση 1 (Μοναδικότητα). Η πλήρωση ενός χώρου με νόρμα είναι «ουσιαστικά μοναδική», με την έννοια ότι αν (K, ψ) είναι μια άλλη πλήρωση, τότε υπάρχει γραμμική ισομετρία T από τον F **επί** του K ώστε $T(\phi(x)) = \psi(x)$ για κάθε $x \in E$.

$$\begin{array}{ccc}
 & \phi(E) & \xrightarrow{\quad} & F = \overline{\phi(E)} \\
 \nearrow \phi & \downarrow \text{---} & & \downarrow T \\
 E & & & \\
 \searrow \psi & \downarrow \text{---} & & \downarrow \text{---} \\
 & \psi(E) & \xrightarrow{\quad} & K = \overline{\psi(E)}
 \end{array}$$

Απόδειξη. Η $\phi : E \rightarrow \phi(E)$ είναι γραμμική ισομετρία επί, άρα ορίζεται η $\phi^{-1} : \phi(E) \rightarrow E$ και είναι γραμμική ισομετρία επί. Συνεπώς η σύνδεση

$$\psi \circ \phi^{-1} : \phi(E) \rightarrow E \rightarrow \psi(E)$$

είναι γραμμική ισομετρία επί. Επομένως επεκτείνεται μοναδικά σε γραμμική και φραγμένη απεικόνιση

$$T : F = \overline{\phi(E)} \rightarrow K = \overline{\psi(E)}.$$

Η επέκταση αυτή ικανοποιεί εκ κατασκευής, για κάθε $x \in E$,

$$T(\phi(x)) = \psi \circ \phi^{-1}(\phi(x)) = \psi(x).$$

Επίσης, είναι ισομετρία, γιατί αν $y \in F$, επιλέγοντας μια ακολουθία (x_n) από τον E ώστε $y = \lim_n \phi(x_n)$ έχουμε (αφού η T είναι συνεχής)

$$\|T(y)\| = \lim_n \|T(\phi(x_n))\| = \lim_n \|\psi(x_n)\| = \lim_n \|x_n\| = \lim_n \|\phi(x_n)\| = \|y\|$$

γιατί οι ϕ και ψ είναι ισομετρίες. □

Πρόταση 2 (Υπαρξη). Αν $(E, \langle \cdot, \cdot \rangle)$ είναι χώρος με εσωτερικό γινόμενο, υπάρχει χώρος Hilbert $(H, \langle \cdot, \cdot \rangle)$ και γραμμική και ισομετρική εμφύτευση $\phi : E \rightarrow H$ με πυκνή εικόνα.

Ο χώρος Hilbert $(H, \langle \cdot, \cdot \rangle)$ λέγεται **η πλήρωση** του $(E, \langle \cdot, \cdot \rangle)$.

Απόδειξη. Γνωρίζουμε ότι ο τοπολογικός δυϊκός

$$E^* = \mathcal{B}(E, \mathbb{C}) := \{f : E \rightarrow \mathbb{C} : \text{bounded linear}\}$$

(κάθε χώρου με νόρμα, άρα και) του E είναι πλήρης ως προς τη νόρμα

$$\|f\| := \sup\{|f(x)| : x \in \text{ball}E\}.$$

Κατά συνέπεια ο χώρος

$$F := \{g : E \rightarrow \mathbb{C} : \text{φραγμένη αντιγραμμική}\}$$

¹ είναι επίσης πλήρης ως προς τη νόρμα

$$\|g\| := \sup\{|g(x)| : x \in \text{ball}E\}.$$

¹μια g είναι αντιγραμμική αν και μόνον αν η $x \rightarrow \overline{g(x)}$ είναι γραμμική

Κάθε $x \in E$ ορίζει μια $g_x \in F$ από τη σχέση

$$g_x(y) := \langle x, y \rangle, \quad y \in E$$

και η απεικόνιση

$$\phi : E \rightarrow F : x \mapsto g_x$$

είναι γραμμική, και είναι ισομετρία γιατί, για κάθε $x \in E$,

$$\|g_x\| := \sup\{|\langle x, y \rangle| : y \in \text{ball}E\} = \|x\|.$$

Επομένως η κλειστή θήκη $H := \overline{\phi(E)}$ είναι κλειστός υπόχωρος του χώρου Banach F , και συνεπώς είναι χώρος Banach. Επειδή περιέχει ένα πυκνό ισομετρικό αντίγραφο του E , ο χώρος H (ακριβέστερα, το ζεύγος (H, ϕ)) είναι (μια) πλήρωση του E .

Βεβαίως, το εσωτερικό γινόμενο του E μεταφέρεται στον $\phi(E)$ με τον ορισμό

$$\langle g_x, g_y \rangle_\phi := \langle x, y \rangle, \quad x, y \in E.$$

Ισχυρισμός Το εσωτερικό αυτό γινόμενο επεκτείνεται σε εσωτερικό γινόμενο $\langle \cdot, \cdot \rangle_H$ στον $H \times H$ που επάγει τη νόρμα του H , δηλαδή $\|\xi\|^2 = \langle \xi, \xi \rangle_H$ για κάθε $\xi \in H$.

Αυτό αποδεικνύει ότι η πλήρωση ενός χώρου με εσωτερικό γινόμενο είναι χώρος Hilbert.

Ισχυρισμός Ο χώρος H είναι ίσος με τον χώρο F όλων των φραγμένων αντιγραμμικών μορφών $g : E \rightarrow \mathbb{C}$.

Οι αποδείξεις των ισχυρισμών αφήνονται ως Ασκήσεις!